

For at undgå en for kraftig udtynding af de faglig-pædagogiske miljøer på de berørte seminarier, vil man i øvrigt bestræbe sig på at fremskynde afviklingen mest muligt. På denne baggrund kan det ikke anses for udelukket, at en del af besparelserne kan gennemføres 1 år tidligere end angivet.

Bemærkninger til de enkelte bestemmelser

Til § 1

Lovforslaget omfatter både de statsseminarier og de private seminarier, der berøres af planen, uanset at det kun er *statsseminarierne*, der er oprettet (eller overtaget af staten) ved særskilt lov.

De *private seminarier*, herunder børnehave- og fritidspædagogseminarierne, er godkendt af undervisningsministeren til at varetage uddannelsen til lærer i folkeskolen, henholdsvis til børnehave- og/eller fritidspædagog. Godkendelsen er givet i henhold til § 2 i læreruddannelsesloven (lovbekendtgørelse nr. 334 af 4. juli 1985), henholdsvis § 2 i lov om uddannelse af børnehave- og fritidspædagoger (lovbekendtgørelse nr. 769 af 10. november 1986). Efter disse bestemmelser gives uddannelserne på statsseminarier eller på private seminarier, der er godkendt af undervisningsministeren. Godkendelserne meddeles på nærmere af undervisningsministeren fastsatte betingelser.

Betingelserne for godkendelse er fastsat ved bekendtgørelse nr. 575 af 20. november 1978 om godkendelse af private seminarier til uddannelse af lærere til folkeskolen og ved bekendtgørelse nr. 574 af 20. november 1978 om godkendelse af private børnehave- og fritidspædagogseminarier. Herefter er det bl.a. en betingelse for godkendelse, at seminariet »efter sin størrelse og geografiske placering på hensigtsmæssig måde kan medvirke til at opfylde det konstaterede eller forventede uddannelsesbehov som led i en landsomfattende planlægning.«

Undervisningsministeren kunne således med hjemmel i de nævnte uddannelseslove *administrativt* have truffet beslutning om at nedlægge de private seminarier, der indgår i planen. Beslutningen ville være sket i form af en meddelelse om, at seminariernes godkendelse ikke kunne forventes fornyet ud over afviklingsperioden (dvs. 1991 eller 1992).

Når man har valgt at fremlægge planen som helhed til behandling og stillingtagen i Folketinget, skyldes det først og fremmest den stærke politiske interesse, der knytter sig til spørgsmålet om nedlæggelse af seminarier, hvad enten der er tale om statsseminarier eller om private seminarier. Hertil kommer, at planen udgør et sammenhængende hele, og at der specielt er tale om sammenlægning af statslige og private seminarier.

De private seminarier er alle *selvejende institutioner*, eller de udgør dele af selvejende institutioner, der tillige har andre (uddannelses)formål. Et privat seminariums status som selvejende institution er – sammen med godkendelsen som seminarium (ud-

dannelsessted) – hovedbetingelsen for, at seminariet kan opnå økonomisk støtte fra staten. Statsstøtten ydes dels i form af, at staten afholder alle driftsudgifter vedrørende uddannelsen, dels i form af statslån til byggeri m.v., jf. lov om statsstøtte til visse private seminarier (Seminariestøtteloven) (lovbekendtgørelse nr. 528 af 12. august 1987). Der er ikke i Seminariestøtteloven hjemmel til at opretholde denne form for statsstøtte til et seminarium, som alene driver et kursus til Højere Forberedelseseksamen.

En beslutning om *nedlæggelse* af et privat seminarium, dvs. om bortfald af dets godkendelse som seminarium, medfører derfor ikke blot, at det må ophøre med at drive den uddannelsesvirksomhed, hvortil godkendelsen er givet, men tillige og umiddelbart, at statsstøtten i henhold til Seminariestøtteloven bortfalder.

Hvorvidt dette yderligere medfører, at den selvejende institution, som er bærer af seminarievirksomheden, må opløses helt eller delvis, eller om institutionen kan fortsætte med (delvis) ændret formål og på et andet økonomisk grundlag, må i første række bero på, om der i institutionens *vedtægter* er grundlag for at videreføre institutionen på denne måde. I hovedparten af de private seminarieinstitutioners vedtægter er formålet éntydigt beskrevet som omfattende den godkendte uddannelsesvirksomhed og denne alene, ligesom det i bestemmelserne om institutionens opløsning klart er forudsat, at en beslutning om seminariets nedlæggelse (godkendelsens bortfald) uden videre medfører, at den selvejende institution må afvikles.

En beslutning i henhold til lovforslaget om *sammenlægning* af to private seminarier eller af et privat seminarium med et statsseminarium vil have tilsvarende konsekvenser for det seminarium, hvis virksomhed efter forslaget flyttes til det andet seminariums bygninger, jf. bemærkningerne nedenfor til § 2. Det kan dog ikke udelukkes, at der ved forhandling mellem institutionerne indbyrdes kan opnås enighed om en anden formel konstruktion, eksempelvis om oprettelse af en ny selvejende institution.

Til nr. 1

Frederiksberg Seminarium er en del af den selvejende institution »KFUM's Seminarium«, der tillige omfatter Gentofte socialpædagogiske Seminarium og Gentofte Studenterkursus. Frederiksberg Seminariums 4 hold forudsættes fordelt med 2 til Københavns Dag- og Aftenseminarium, 1 til N. Zahles Seminarium og 1 til Jonstrup Statsseminarium. Det er hensigten fra ministeriets side at medvirke til, at det værdigrundlag, som har præget virksomheden på Frederiksberg Seminarium, kan blive videreført på de øvrige seminarier, f.eks. ved at Københavns Dag- og Aftenseminariums bestyrelse udvides med medlemmer fra Frederiksberg Seminariums bestyrelse.